

Frist, saaledes som det f. Eks. gælder ved Skolelærereksamen. Jeg kommer til at sige et Par Ord herom, da det ikke er sikkert, at ærede Medlemmer forstaa, hvad det vil sige; de ville maaske tænke: de Lærere, der skulle undervise, skulle virkelig kunne deres Ting saaledes, at de kunne eksaminere uden Forberedelse. Men det drejer sig jo ikke om at høre Læreren, det drejer sig om at skaffe en Eksamination, som vedkommende Elev kan være tjent med, en Eksamination, som er lagt forstandigt til Rette, og som gør det let for Eleven at vise, hvad han kan. Det er derfor vigtigt, at Læreren har nogen Tid til at tænke over det. Det er ved enkelte Fag aldeles nødvendigt og er ogsaa allerede nu Skik; naar man f. Eks. skal prøve en Student i hans ikke læste Latin, faar man allerede 1 eller 2 Dage forud sendt en Opgivelse af, hvilke Stykker der ville blive forelagte, for at man kan læse dem igennem. Det er aldeles nødvendigt, for at man kan sikre en god Eksamination. Men saa er der desuden et andet Hensyn at tage, nemlig saafremt den højtærede Minister benytter sig af den Bestemmelse, som staar i § 19, at han ved Studentereksamen kan vedblive som hidtil at lade Privatister eksaminere ved Skolerne i Stedet for at indrette en Eksaminationskommission. Den Lærer, der skal eksaminere Privatister, skal nødvendigvis, aldeles nødvendigt have Tid til at forberede sig, af den Grund, at Privatister meget ofte opgive deres Pensum efter en anden Bog end den, Læreren har undervist efter, og det er ganske umuligt for en Lærer, naar han ikke har Tid til at se det efter, at vide, hvad der staar og navnlig, hvad der ikke staar i den Bog, som disse Privatister opgive efter, saa at han let kommer til at eksaminere de Privatister i Ting, som de med Rette have ment, at de ikke behøvede at være forberedte paa. Det har jeg hørt bestemte Eksempler paa — jeg har hørt slikt flere Gange, men der er navnlig et Tilfælde, jeg har haft, hvor Læreren havde undervist efter en temmelig ny Lærebog i Nordens Historie, som gennemgik Landbrugsreformerne i det 18de Aarhundrede — meget udførlig og temmelig grundig begyndte med de europæiske Prisinde, med at undersøge, hvornaar Prisstigning

for Korn og andre Landbrugsvarer var indtraadt i Europa, og hvordan det sporede her op til Danmark. De Privatister, han skulde eksaminere, opgav efter en ældre Bog, som efter ældre Bøgers Skik blot gik lige ind paa Forordningerne og ikke søgte saadan helt til Bunds i den økonomiske Aarsagssammenhæng. Saa begynder han da at eksaminere de stakkels Privatister om europæisk Prisstigning osv., noget, som de aldeles ikke kunde være forberedte paa at blive spurgt om. Det er saadanne Tilfælde, som vise, at navnlig over for Privatister er det aldeles nødvendigt, at vedkommende Lærer maa have Tid til at se efter i Forvejen, hvad det er, de Privatister egentlig have lært sig. — Der er i Anledning af § 9 ført en hel Del Diskussion i Udvalget, som ogsaa har sat sig Spor i Betænkningen, hvor begge Parters Standpunkter ere blevne motiverede saa udførligt, at jeg kan spare mig at komme ind paa dem her, især da det ikke er noget, som skal fastsættes ved Lov, men ligge i Administrationens Haand, nemlig Spørgsmaalet, hvorvidt man maatte tillade Skolen at afgive Vidnesbyrd i de mundtlige Fag, eller den bliver nødt til at holde Eksamen. Denne Diskussion skal jeg derfor ikke komme ind paa. Men for at det ikke — i Anledning af, at den fyldte den store Plads inde i Betænkningen — skal blive glemt, hvad det er, Udvalget med Hensyn til Eksamen er enig om, skal jeg tillade mig at gentage det her. Det, som Udvalget med Hensyn til Reformer i Eksamen er enig om, er for det første, at den skriftlige Prøve skal der tillægges større Betydning end hidtil, saaledes at hvad der maatte behøves af mundtligt, kan endes meget hurtigt, for det andet, at der skal lægges afgørende Vægt paa Dygtighed, paa Færdighed mere end paa Huskeriet, altsaa afgørende Vægt paa, om vedkommende kan regne, kan skrive, kan tegne, ja vel ogsaa Dygtigheden i Sløjd og Gymnastik, efterhaanden som disse Fag komme med ved Eksamen. Endelig er der ogsaa Enighed om, at man i højere Grad, end man gør det nu ved den mundtlige Eksamen, kan indskrænke sig til at prøve Eleverne i, hvad der er gennemgaaet det sidste Aar. Om alle disse Ting har der været Enighed i Ud-